

ELŐTERJESZTÉS
Hegyhátszentmárton Község Önkormányzata
Képviselő-testületének 2024. december 12-i ülésére

Tárgy: Beszámoló a lakóhelyi környezet állapotáról a 2024. évre vonatkozóan

A napirendet tárgyaló ülés dátuma:	2024.12.12.
A napirendet tárgyaló ülés:	képviselő-testület
Az előterjesztést készítette:	Radicsné dr. Soós Ágnes jegyző
Előterjesztő:	Horváth Kitti polgármester
A napirendet tárgyaló ülés típusa:	<u>nyilvános</u> / zárt
A határozat elfogadásához szükséges többség típusa:	<u>egyszerű</u> / minősített
A szavazás módja:	<u>nyilvános</u> / titkos

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. §-a (1) bekezdése e) pontja, valamint az 51. § (3) bekezdése szerint:

„A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot. A lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot.”

Fentiek alapján a község környezeti állapotáról a rendelkezésre álló adatok alapján a következő tájékoztatást adom:

A lakosság közérzetének, egészségének alakításában igen jelentős tényező településünk környezeti állapota. A természeti és az épített örökség, a környezeti értékek megőrzése és védelme, minőségének javítása alapfeltétel az ember életminősége szempontjából. E nélkül nem tartható fenn az emberi tevékenység és a természet közötti harmónia, elmulasztása veszélyezteteti a jelen generációk egészségét és a jövő generációk létét.

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően három jogszabály, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezeknek a végrehajtási rendeletei teremtik meg.

A lakossági környezet főbb tényezői

1. A települési környezet tisztasága
2. Hulladékkezelés
3. Ivóvízellátás
4. Szennyvízkezelés
5. Csapadékvíz-elvezetés
6. Zöldterület- közterület gazdálkodás
7. Helyi utak - közlekedésszervezés
8. Energiagazdálkodás

1. A települési környezet tisztasága

A környezet tisztasága az önkormányzat és a lakosság erőfeszítése és együttes munkájának eredménye. A közterületek tisztaságára, rendezettségére - az önkormányzat rendelkezésére álló erőforrásokat is figyelembe véve - nagy figyelmet fordít az Önkormányzat. Kiemelt fontosságú célja a falu településképeének javítása – a közterületek rendszeres gondozásával, virágosításával – az önkormányzati épületek környezetének ápolása, a temető gondozása. A közterületek tisztán tartása, fűnyírás, gondozás a község falugondnoki szolgálata, a falugondnok munkája segítségével kerül ellátásra.

2. Hulladékkezelés

Az Önkormányzat tagja a Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak, részükre 2020. évtől már csak 100 Ft/fő/év fejlesztési hozzájárulás kerül megfizetésre a tagönkormányzatok részéről. Az idei évben 18.900,- Ft összegben pénzügyi támogatást nyújtottak részükre, mely környezettisztasági feladatokra felhasználásra került.

2023. július 1-jétől megváltoztak a hulladékgazdálkodás szabályai, törvényi szabályozás változásával a hulladékgazdálkodási tevékenység kizárólagos állami feladattá vált, a helyi önkormányzatok feladat- és hatásköre a kizárólag a köztisztasági közfeladatok, az elhagyott hulladék felszámolásának, valamint a közterületek tisztán tartásának ellátására terjed ki. Ezen témakörökben az év elején megalkotásra került Hegyhátszentmárton Község Önkormányzata Képviselő-testületének a közterületek tisztán tartásáról és az elhagyott hulladék felszámolásáról szóló 2/2024. (II. 9.) önkormányzati rendelete, amely szabályozza ezen feladatellátást.

A települési hulladék begyűjtését, kezelését és számlázását az állami szolgáltató a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. végzi. Az ingatlanhasználókat érintő hulladékkezelési és begyűjtési folyamatok az eddig megszokott formában működnek, Felsőmárácon a közszolgáltatást jelenleg az STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft., mint alvállalkozó, illetőleg annak alvállalkozója a ZALA-MÜLLEX Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Kft. látja el hetente. A hulladék szelektív gyűjtése a házhoz menő szelektív begyűjtés igénybevételével megoldott (sárga zsák), lehetőség van a papír-karton, PET palackok és üveghulladék elhelyezésére.

Az idei évben is biztosította a közszolgáltató a lomtalanítást. A nyár folyamán a közszolgáltató a jogszabály szerint nagydarabos hulladékot szállította el a lakosságtól. Többletköltséget az önkormányzatnak nem jelentett a lomhulladék elszállíttatása.

Az el nem szállított egyéb hulladékot, veszélyes hulladékot a lakosság ingyenesen adhatja le Pankasz községben és Körmenden működő hulladéklerakóban.

Zöldhulladék kezelése:

A közszolgáltató áprilistól novemberig havonta egy alkalommal, házhoz menő rendszerben biztosítja a zöldhulladék gyűjtését, ezen felül januárban és februárban 1-1 alkalommal a gyűjtőpontokról elszállítják a karácsonyfákat. A zöldhulladék kizárólag az erre a célra rendszeresített, STKH logóval ellátott zöldhulladék-gyűjtő zsákokban vagy szabványos, barna színű hulladékgyűjtő edényekben gyűjthető. Ezen felül az Önkormányzatunk ösztönzi a lakosságot a zöldhulladék házi komposztálására is, amelyek megkönnyíthetik a kertben vagy konyhában keletkező, biológiailag lebomló hulladékok hasznosítását, így nemcsak költséget takaríthatnak meg, hanem értékes tápanyaghoz juttathatják növényeiket.

3. Ivóvízellátás

A lakosság ivóvízzel való ellátása a legfontosabb közszolgáltatások egyike, amely nélkülözhetetlen emberi szükségletet és társadalmi-közegészségügyi igényt elégít ki. A lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása az önkormányzatok kötelező feladata.

Hegyhátszentmárton ivóvíz ellátását a VASIVÍZ Vas megyei Víz- és Csatornamű Zrt. biztosítja. A lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátásának minőségi kontrollját rendszeresen végzik az ivóvízhálózatról. Az ivóvíz vizsgálati eredmények alapján elmondható, hogy községünk ivóvízellátása vízminőség tekintetében megfelelő, a kívánt értékhatárok között van. A Vasivíz Zrt. folyamatosan látja el a hálózaton felmerülő karbantartási, felújítási feladatokat az évente elfogadásra kerülő gördülő fejlesztési terv alapján. Ennek részeként, a vízminőség javítása érdekében került felújításra, kitisztításra az ivánci víztorony az ősz folyamán.

4. Szennyvízkezelés

A községben szennyvíz-csatornahálózat kiépítésére nem volt még lehetőség, de az egyik legfontosabb célja az Önkormányzatnak a csatornarendszer beruházás, amely azonban megfelelő pályázati lehetőség nélkül elképzelhetetlen.

Hegyhátszentmárton Felsőmarác községgel folyamatosan keresi a lehetőséget a vezetékes szennyvíz kiépítésére a két községben, ennek legcélszerűbb és leggazdaságosabb kivitelezési módja az ivánci szennyvízhálózathoz való csatlakozás.

Az ivánci szennyvíztisztító felújítása lehetőséget teremt arra, hogy amennyiben pályázati forrást biztosít az állam az olyan településeknek ahol még nincs megoldva a szennyvízelvezetés, önkormányzatunk pályázatot tudjon benyújtani, hogy az ivánci szennyvízrendszerhez csatlakozhasson.

Ivánc Község Önkormányzatának szennyvízelvezetési rendszerére vonatkozó 2024-2035-ös gördülő fejlesztési tervének beruházási tervében az agglomeráció Hegyhátszentmárton és Felsőmarác településekkel történő bővítését tartalmazza, a pályázati forrásból való megvalósítás hosszú távú időtartamra került tervezésre.

A szennyvízcsatorna rendszerének kiépítésének lehetőségét sajnálatos módon a jelenlegi nehéz gazdasági és a háborús külpolitikai helyzet nagymértékben hátráltatja.

A folyékony hulladék elszállítását 2020. február 1-jével kötött szerződés alapján a szőcei Vasi Ja-Sa Kft. végzi, a szerződés 2024. év végéig került megkötésre, ezért a következő évre új szerződés megkötésére, illetőleg új szolgáltató kijelölésére kerül sor.

5. Csapadékvíz-elvezetés

A községben alkalmanként lehulló csapadékvíz felszínre hozza a csapadékvíz elvezetési problémákat nagyrészt azt, hogy az ingatlanulajdonosok nem gondoskodnak megfelelően az áttereszek kitisztításáról. Fontos lakossági feladat, hogy az elvezető árkok folyamatos karbantartásáról gondoskodni kell, a gépkocsi beállóknál biztosítani kell az átfolyást, a tisztítást, illetve a megfelelő átbocsátó keresztmetszet. A lakosság feladatait csökkenti, hogy a Fő utca egyik oldalán zárt csapadékvíz elvezető rendszer van kialakítva.

6. Zöldterület- közterület gazdálkodás

A belterületi zöld felületek gondozottak, rendezettek, a fűnyírási, parkosítási munkákat az önkormányzat falugondnoka végzi. A község szépítésében, élhetőbbé tételében nagy segítséget nyújt, és aktívan közreműködik községünk civil szervezete, a Hegyhátszentmártoni Falubarát Egyesület. A 2024-es évben is virágosítással, parkosítással járultak hozzá Hegyhátszentmárton faluképének javításához, esztétikussá tételéhez.

Mint minden évben 2024-ben is kisebb-nagyobb gondot jelentett, hogy egy-két ingatlantulajdonos elhanyagolja ingatlanát, nem végzik el a szükséges növényvédelmi intézkedéseket, fűnyírást, kaszálást, illetőleg ingatanukról a közterületre kinyúló növényzetet nem vágják le. A mulasztó ingatlantulajdonokat, ingatlanhasználókat kötelezettségük teljesítésére felszólítjuk fel. Amennyiben önkéntesen – megadott határidőn belül – továbbra sem teljesítik a környezettisztasági szabályokat közérdekű védekezés elrendelését alkalmazunk velük szemben. Közérdekű védekezés elrendelésére a 2024. évben nem került sor.

7. Helyi utak - közlekedésszervezés

Az Önkormányzatnak folyamatos célja önkormányzati tulajdonú útjai állagának megóvása, folyamatos karbantartása. A településnek a bel- és külterületi utak állapotán is javítani szükséges. Önerőből azonban nincs módja az Önkormányzatnak az utak teljes mértékű javítására. Az Önkormányzat továbbra is igyekszik pályázati forrásból támogatást nyerni az utak karbantartására, illetőleg a kisebb munkákat önerőből ellátja, külterületi utak esetében bevonva az külterületi utakat használó mezőgazdasági vállalkozókat is.

8. Energiagazdálkodás

A jövő egyértelműen a környezeti szempontból tiszta, ún. megújuló energiaforrások hasznosítása. A megújuló energiahordozók körében mind a nap-, mind a szélenergia felhasználása lehetőségként merülhet fel a település hosszú távú energiaellátására.

A község belterületén nincs olyan ipari üzem, amely szennyezné a levegőt, valamint a téli fűtési időszakban sem kell számolni a levegő porral és korommal való szennyezettségével.

A községben a kerti avar égest szabályozó önkormányzati rendeletet az emberek többsége betartja, azonban a tudatformálás tekintetében továbbra is van tennivalója az Önkormányzatnak. A háborús veszélyhelyzet idején a rendelet hatálya továbbra is fennáll.

Az emberi egészség alakulásának környezeti összefüggései

Az ember és környezete szoros kölcsönhatásban áll egymással. A környezeti károsodások a legtöbb esetben az emberi egészségre is kihatnak. Nyilvánvaló, hogy a szennyezett levegő, víz közvetlenül is károsíthatja az egészséget, de valamilyen mértékben minden környezeti elem szennyezettsége és minden környezeti veszélyeztető tényező hatást gyakorol az emberi egészségre.

A népesség korösszetétele társadalmi, gazdasági szempontból egyaránt lényeges, az előregedési folyamat többek közt kedvezőtlen hatással van a foglalkoztatási struktúrára, növeli az időskorúakkal kapcsolatos tennivalókat, növeli a szociális jellegű kiadásokat. A csökkenő számú aktív keresőre

egyre nagyobb számú eltartott jut. A község korösszetétele nem túl kedvező, a fiatalok aránya a településen folyamatos csökkenést mutat.

Összességében elmondható, hogy a település környezeti állapota megfelelő, az élhető, tiszta, rendezett környezet megteremtésében azonban a település lakosságának és az önkormányzatnak egyaránt kiemelkedő szerepe van. Az Önkormányzat a lakosság környezettudatos nevelésével nagyon sokat tehet a környezet védelméért. Az Önkormányzat, a Képviselő-testület bíz benne, hogy közös összefogással, jobbra, élhetőbbé tudjuk tenni környezetünket.

Hegyhátszentmárton, 2024. december 9.

Határozati javaslat:

.../2024. (.....) Képviselő-testületi határozat
a 2024. évi lakóhely környezeti állapotáról szóló beszámoló elfogadásáról

Hegyhátszentmárton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta, és jelen határozat melléklete szerinti tartalommal tudomásul veszi és elfogadja a 2024. évre vonatkozó lakóhely környezeti állapotáról szóló beszámolót.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal